

Konsultatiivisen sairaalaopetuksen tutkimus – tilannekuva 18.11.2021

Jyrki Huusko

KT, dosentti

Johtava rehtori

Itä-Suomen yliopiston harjoittelukoulu

jyrki.huusko@uef.fi / 050 571 3433

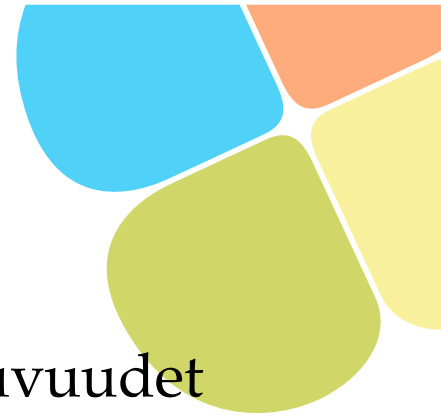
Tanja Äärelä

KT, dosentti

Erityispedagogiikan yliopistonlehtori

Lapin yliopisto

Tilannekuvien tuottamista ja tutkimusperustan vahvistamista

- vuotuiset Vaatu-toimijoiden tunnusluvut ja laadulliset ulottuvuudet
 - mukana kaikki neljä toimijaa, tuotoksena kansallista tilannekuvaa (tilastointipäivä 24.11.)
- jatkuva tieteellinen jäsenitys ja käsitteellistäminen
 - kansallisesti ja kansainvälisesti, eri näkökulmia (laadulliset aineistot)
- sairaalaopetuksen, viimeisimpänä konsultatiivisen sairaalaopetuksen tutkimus
- Vaatu-konsultaatiotutkimus
 - aloitettu sairaalaopetuksessa, laajentunut kaikkiin toimijoihin

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND
Pohjoisen puolesta – maailmaa varten

Äärelä, T. & Huusko, J. (2021). Sairaalaopetus, Elmeri-koulut ja valtion koulukotikoulut. Kolmen vaativan erityisen tuen toimijan tilanne- ja tulevaisuuskuva osana VIP-verkoston kehittämistä. Raportit ja selvitykset 2021:2. Opetushallitus. (Ks: <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/sairaalaopetus-elmeri-koulut-ja-valtion-koulukotikoulut>)

Huusko, J. & Äärelä, T. (2021). Vaativan erityisen tuen VIP-verkoston toiminnan vaikuttavuuden arviointi. Teoksessa VIP-verkosto 2018-2020. Opetushallituksen julkaisusarja. Raportit ja selvitykset 2021:11. Opetushallitus, 57–69. (Ks. <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/vip-verkosto-2018-2020>)

Äärelä, T., Määttä, K. & Huusko, J. (2021). Sairaalaopetus ja inklusio. NMI-bulletin. 31(3). (Ks: https://niilo-maki-instituutti.creamailer.fi/email/618b67de3cfaf?u=MjI0ODkyNzUzOjQzNjkwNToxNjY5MDI%3D&fbclid=IwAR0-qZuhy-UeSx5C09TCgem5OKH_Bvm4EHFBaM7RrkFyLd_lYzA-5unPYjY#cm-title-3)

Huusko, J., Äärelä, T. & Uusiautti, S. (2022). Strengthening the positivity in School Culture. Teoksessa S. Hyvärinen, T. Äärelä & S. Uusiautti (toim.) Positive Education and Work. Less Struggling, More Flourishing. Cambridge Scholars Publishing, 61-75. (Ks: <https://www.cambridgescholars.com/product/978-1-5275-7617-9/>)

Esimerkki / kertyvät tunnusluvut

SAIRAALAOPETUS, ELMERI-KOULUT JA VALTION KOULUKOTIKOULU

Kolmen vaativan erityisen tuen
toimijan tilannekuva osana
VIP-verkoston kehittämistä

Raportti ja selvitykset 2021:2

Tanja Äärelä

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND
Pohjoisen puolesta – maailmaa varten

Jyrki Huusko

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

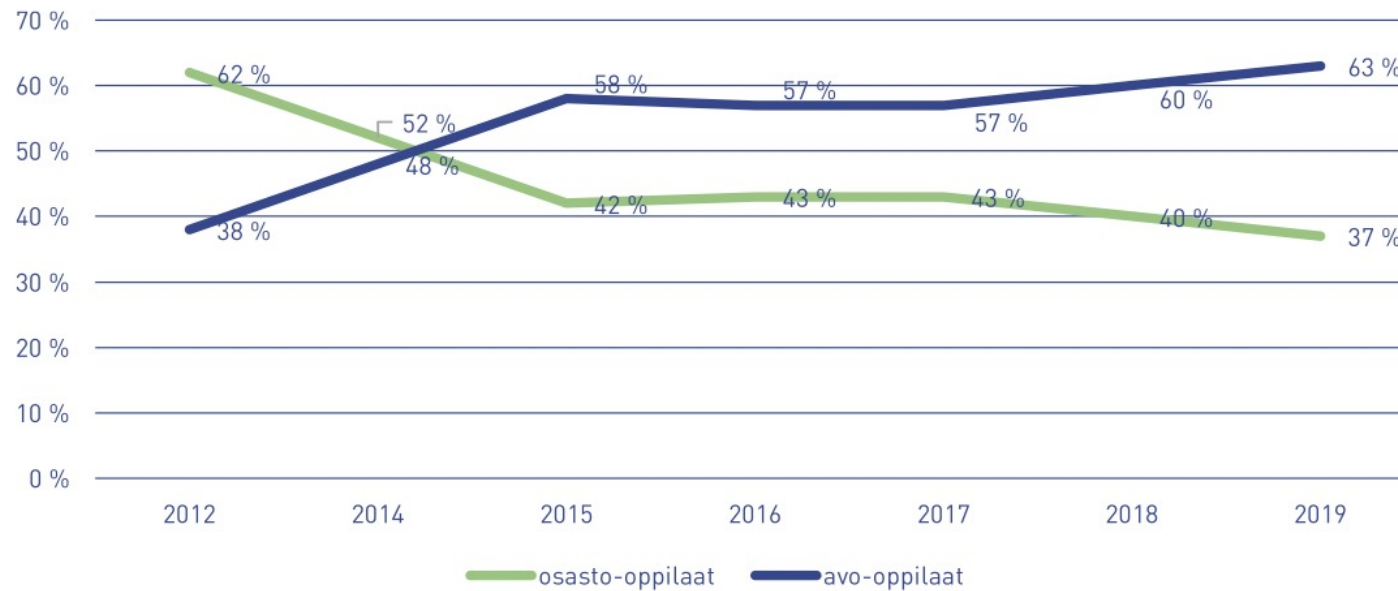

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

UEF// University of Eastern Finland

Muuttuva sairaalaopetus (Äärelä & Huusko 2021)

KUVIO 3: OSASTO- JA AVO-OPPILAIDEN SUHTEELLISTEN OSUUKSIEN KEHITYS SAIRAALAOPETUKSESSA 2012–2019 (SAATSI 2016; SAATSI & VÄLIPAKKA 2017; TILUS 2018, 122; HUUSKO & ÄÄRELÄ 2018, 2019)

Tutkimusperustaa ja käsitteiden yhtenäistämistä *kansallisesti*

Kuntouttaa vai tukea? Erityisopetuksen paradigmanmuutos

Sairaalaopetus ja inkluusio

Sairaalaopetuksen inkluusiota edistävät ulottuvuudet

Kohokohdat

- Sairaalaopetuksessa opiskelee vuosittain noin 3 500 esi- ja perusopetusikäistä, vaativaa erityistä tukea tarvitsevaa oppilasta pääosin psykiatrisin perustein.
- Sairaalaopetus tukee inkluusiota vahvistamalla oppilaiden tasa-arvoa, ylläpitämällä ja tukemalla oppilaiden opintoihin kiinnittymistä, rakentamalla ja ylläpitämällä monialaista yhteistyötä sekä tarjoamalla lisääntyvää konsultatiivista palvelua lähikouluille.
- Inklusiotarkastelussa sairaalaopetus sijoittuu perinteisen osasto- ja avo-oppilaiden opetuksen osalta kuntoutusparadigmaan ja konsultaatiopalveluillaan tukiparadigmaan.
- Sairaalaopetuksen konsultaatiopalveluiden kysyntä on lisääntynyt ja tarpeisiin vastataan kolmella konsultaatiomuodolla: 1) lakisääteillä sairaalaopetuksen siirtymis- ja palautuskonsultaatiolla, 2) ennaltaehkäisevällä ja tilannearviokonsultaatiolla sekä 3) pedagogisella yleiskonsultaatiolla. Kaksi jälkimmäistä ovat muodostuneet inklusiokehityksen myötä.

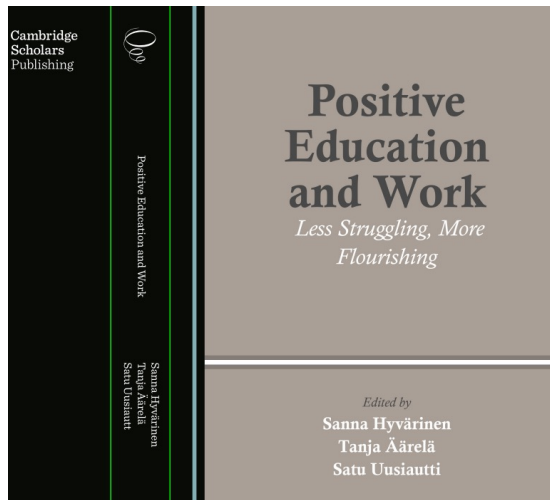

Tämä tutkimus keskittyi jäsentämään johtajien näkemyksiä sairaalaopetuksen eri ulottuvuuksista, kuten konsultaatio-prosesseista. Konsultatiivisessa sairaalaopetuksessa käytettävien toimintamallien jäsentäminen on yksi tärkeä jatkotutkimus-alue. Niihin emme tällä tutkimusasetelmalla päässeet.

Äärelä, Määttä & Huusko

Oppimisen ja oppimisvaikeuksien erityislehti, 2021, Vol. 31, No. 3 © Niilo Mäki -säätiö

UEF// University of Eastern Finland

Tutkimusperustaa ja käsitteiden yhtenäistämistä *kansainvälisesti*

STRENGTHENING POSITIVITY IN SCHOOL CULTURE

JYRKI HUUSKO, TANJA ÄÄRELÄ
AND SATU UUSIAUTTI

Edited by
Sanna Hyvärinen
Tanja Äärelä
Satu Uusiautti

Abstract

The Finnish National Core Curriculum for Basic Education 2014 states that students should receive support primarily in their own grades and schools through flexible teaching arrangements. Only when necessary should this be provided in special education groups or schools. This study describes special-education school principals' perspectives on supporting all students' well-being and success through positive education. The practices that enhance the participation and positive emotions of students with special education needs are considered key to improving their well-being. Four sets of online survey data were collected from all the hospital school principals (N = 25) in Finland. Qualitative content analysis was performed. The analysis yielded a three-level categorization of the principals' perceptions: (1) positive school values and attitudes; (2) positive teacher-student encounters; and (3) positive daily solutions and activities. The results indicate that these three elements can create a self-reinforcing cycle to promote a positive school culture.

Elements of a Positive School Culture

The special-education institution principals' perceptions revealed three categories of elements that enhance a positive school culture. It started with the positive values and attitudes that were apparent in student encounters, in addition to a desire to see the good in every student. In this approach, positivity was manifested in pedagogical solutions and practices throughout the school. The analysis indicated that these three elements can become a self-reinforcing cycle to promote a positive school culture (Figure 4-1).

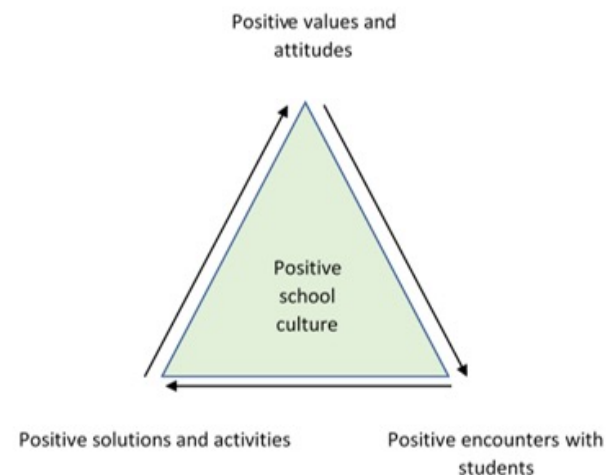

Figure 4-1: Elements of a positive school culture.

SCHOOL AS THE PLACE TO FLOURISH?
THE SIGNIFICANCE OF WELL-BEING WHILE
AT SCHOOL IN THE NARRATIVES
OF ADOLESCENTS IN OUT-OF-HOME CARE

HANNA NURKKALA, SATU UUSIAUTTI
AND TANJA ÄÄRELÄ

Konsultatiivinen sairaalaopetus

- *vaativa konsultaatio ja sairaalaopetuskonsultaatio kulkevat käsi kädessä*
- Sairaalaopetuskonsultaatio resursoitiin valtion erityisavustuksella 1.8.2021 alkaen
(44 konsultoivaa sairaalaopettajaa)
- **Vaatu-konsultaatio** on rakentumassa ja käynnistymässä

Sairaalaopetuskonsultaation kolme **inkluusion edistymistä tukevaa muotoa**:

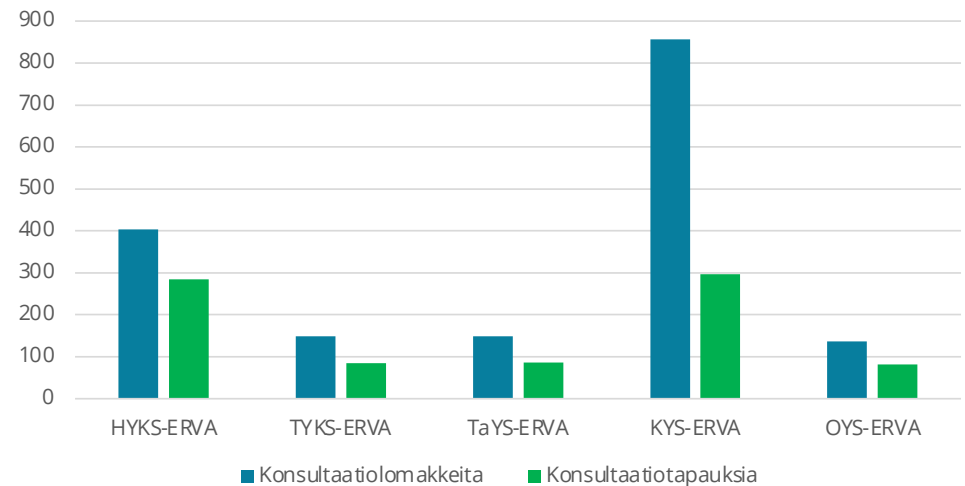
- 1) sairaalaopetuksen siirtymis- ja palautuskonsultaatio (lakisääteistä),
 - 2) **ennaltaehkäisevä ja tilannearviokonsultaatio** (yksittäisen, ei-sairaalaopetuksessa olevan oppilaan koulunkäyntiin liittyvää) ja
 - 3) **pedagoginen yleiskonsultaatio** (yleiset opetusjärjestelyt, ei yksittäistä oppilasta koskevaa)
(Äärelä, Määttä & Huusko 2021)
- kaksi jälkimmäistä ovat tämän toiminnan keskiössä
 - Vaatu-konsultaatiota tullaan jäsentämään samoin termein (kohdat 2 ja 3)

Alustavia havaintoja

- vastauksia 18 sairaalaopetusyksiköstä
- suuret konsultaatiokokemuserot
 - aloittelevat konsultaatioyksiköt ja -opettajat
 - kokeneet konsultaatioyksiköt ja -opettajat

- 37 konsultoivaa sairaalaopettajaa
- 1.8.-30.10.2021
 - 1694 konsultaatioraporttia
 - 834 eri konsultaatiotapausta
 - kirjaamislogiikan variaatiot
 - ylivoimaisesti suurin osa ennaltaehkäisevää ja tilannearviokonsultaatiota (yksittäiset oppilaat)
 - alkuvaiheessa pedagoginen yleiskonsultaatio painottuu konsultatiivisen työn esittelyyn

KONSULTAATIOLOMAKKEIDEN (N=1694) JA -
TAPAUSTEN (N=834) ALUEELLINEN JAKAUMA 1.8.-
30.10.2021

Aineisto-otteita

Hoidolta esitiedot ja pyyntö olla omaan kouluun yhteydessä, jotta kartoittaisin koulun tilannetta ja ohjaisin heitä tekemään erityisiä opetusjärjestelyitä. Olin tämän jälkeen yhteydessä omaan kouluun, jossa ilmeni samat huolet (poissaolot ja rajattomuus).

Oppilas tarvitsee koulussa nopeita yksilöllisiä työjärjestysmuutoksia. Hän ei voi näkemyksemme mukaan muille oppilaille aiheuttamansa erittäin vakavan vaaran vuoksi osallistua ryhmätoimintaan. Luokka (yleisopetuksen ryhmä, ao oppilas tehostetussa tuessa) on tapahtumien vuoksi kriisissä.

Tilanteessa on jo viraston toimia, rikosilmoitus ja lastensuojeluilmoitus tehtynä. Oppilas tarvitsisi kiireellisesti hoidon aloittamisen ja tutkimuksia jotta haasteiden primäärisyy selviäisi. Ohjeistettu aloittamaan prosessi kohti yksilöllisiä opetusjärjestelyjä kunnes jatko on viraston ohjeistamana selkeästi tiedossa. On epätodennäköistä, että oppilaan koulunkäyntiä voidaan enää järjestää nykyisessä ryhmässä.

Oppilas ei tule kouluun. Aiemmin paljon poissaoloja. Ei havaittuja oppimis- tai käyttäytymisvaikeuksia.

Muuta huomioitavaa: koulun tasolla näyttäisi olevan kovasti pulmia.

Observoinnin kautta löydetty lisää uusia keinoja tukea oppilasta ulos haastavasta käytöksestä. Tilanne parantunut selvästi syksyn aikana. Myös jatko näyttää nyt lupaavalta kohti yläkoulua.

Opettajat kiittelivät lopuksi kovasti ja olivat iloisia, kun tämä hanke on alkanut ja nyt heilläkin on mahdollisuus saada sairaalaopetuksen konsultaatiota. Keksimme myös muutaman uuden tukitoimen, mitä lähtevät kokeilemaan. Näin konsultaatiosta jäi hyvä fiilis.

Alkavat tekemään koululla oppiaineisiin konkreettisia paketteja, joiden mukaan voi osa opiskella. ... Yrittävät eriyttää koulua käymättömiä vielä enemmän. ... Ovat minuun yhteydessä tarvittaessa.

Mitä tuleman pitää ...

■ konsultatiiviset narratiivit

- vaativan konsultaation prosessi-, oppilas- ja tapauskuvauksia
- primäärisyy ja siinä mahdollisesti havaittava muutos (esim. aggressiivisuus → oppimisvaikeus, mielen häiriöt, tilannetekijät; ks. esim. koulunkäytikyvyn osa-alueet)
- toimijajoukon muotoutuminen; keitä prosessissa mukana; toimijuuksien merkityksiä
- huoltajan ja oppilaan osallisuus
- konsultoivan opettajan rooli ja havainnot vaikuttavista komponenteista

1. tapaaminen: väkivallalla toistuvasti oireileva lapsi – kodin ja koulun huoli - > tilannekuva -> tarvittava lisäinformaatio
2. tapaaminen: xxx
3. tapaaminen: xxx
4. tapaaminen: xxx
5. tapaaminen: xxx

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Kiitos!

uef.fi

